

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.411.003.02.2017
I/17/003/KAP

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 53 08, F +48 22 444 52 52
kap@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

I/17/003/KAP – Przyczyny i skutki wadliwych decyzji administracyjnych wydawanych przez organy samorządu terytorialnego

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli, Departament Administracji Publicznej

Kontrolerzy

1. Sebastian Krawczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/86/2017 z dnia 17 października 2017 r.
 2. Łukasz Piotrowski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/87/2017 z dnia 17 października 2017 r.
- (Dowód: akta kontroli str. 1-4)

Jednostka
kontrolowana,
Adres

Urząd Gminy i Miasta Grójec, 05-600 Grójec, ul. Piłsudskiego 47

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Jacek Stolarski, Burmistrz Gminy i Miasta Grójec od 19 listopada 2002 r. (dalej: Burmistrz).

(Dowód: akta kontroli str. 5-11)

Zakres kontroli

1. Skala oraz przyczyny uchylania decyzji administracyjnych przez samorządowe kolegia odwoławcze.
2. Zasoby kadrowe i przygotowanie merytoryczne pracowników przygotowujących decyzje administracyjne.
3. Wykonywanie przez Gminy decyzji SKO.
4. Skutki niewykonywania lub nierzetelnego wykonywania przez gminę decyzji SKO oraz wybranych wyroków sądów administracyjnych.

Okres objęty
kontrolą

Od 1 stycznia 2014 r. do 30 września 2017 r.

Skróty użyte w niniejszym wystąpieniu oznaczają:

Gmina – Gmina i Miasto Grójec,

Urząd lub UGiM – Urząd Gminy i Miasta Grójec,

SKO lub Kolegium – Samorządowe Kolegium Odwoławcze,

WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny,

kpa – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹,

udip - ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej²,

WPO – Wydział Podatków i Opłat Urzędu Gminy i Miasta,

WGN – Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Gminy i Miasta,

WGP – Wydział Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy i Miasta,

WI – Wydział Inwestycji Urzędu Gminy i Miasta,

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Burmistrza mające na celu eliminowanie przyczyn i skutków wadliwych decyzji administracyjnych. W Urzędzie wprowadzone zostały narzędzia służące zmniejszeniu odsetka decyzji uchylanych

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1257.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 1764.

przez SKO. Obsada kadrowa w Urzędzie była wystarczająca, a obciążenie pracą adekwatne do zakresu obowiązków pracowników. Zatrudnieni w Urzędzie pracownicy spełniali warunki określone w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych³. Pracownicy przygotowujący, wydający oraz weryfikujący decyzje administracyjne mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniach związanych tematycznie z wykonywanymi przez nich obowiązkami. Decyzje SKO uchylające decyzje wydawane w Gminie były w większości wykonywane poprzez wydanie nowych decyzji uwzględniających zalecenia Kolegium. Decyzje wydane przez Burmistrza po ponownym rozpatrzeniu sprawy, w przypadku ich zaskarżenia do WSA, były podtrzymywane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny. Co prawda, odsetek uchylanych przez SKO decyzji wydanych w Gminie rósł w okresie objętym kontrolą, to jednak skala złożonych odwołań w stosunku do wydanych decyzji była nieznaczna i wynosiła w latach objętych kontrolą od 0,16 do 0,05%.

W okresie objętym kontrolą została złożona jedna skarga na bezczynność Burmistrza i została ona uznana przez WSA za zasadną. Z tytułu tego Gmina nie została jednak zobowiązana do płacenia grzywny lub odszkodowań, jedynie do pokrycia kosztów sądowych. Wyrok WSA w tej sprawie został rzetelnie przez Gminę wykonany.

W dwóch przypadkach stwierdzona została nieprawidłowość polegająca na naruszeniu przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, z czego w jednym przypadku dodatkowo niezastosowano się, przy ponownym rozpatrywaniu sprawy do zaleceń SKO, co zostało przez Kolegium podniesione w kolejnej decyzji uchylającej. Ponadto, w jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku zawiadomienia strony o niezalutwieniu sprawy w terminie, co stanowiło naruszenie art. 36 § 1 kpa.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Skala oraz przyczyny uchylania decyzji administracyjnych przez samorządowe kolegia odwoławcze

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie wydanych zostało 53 260 decyzji administracyjnych oraz złożone zostały 52 odwołania, z tego:

- w 2014 r. wydanych zostało 13 014 decyzji administracyjnych w stosunku do których złożonych zostało 21 odwołań (0,16%). W 11 przypadkach SKO (52,4% odwołań) uchyliło zaskarżone decyzje administracyjne,
- w 2015 r. wydanych zostało 13 106 decyzji administracyjnych w stosunku do których złożonych zostało 11 odwołań (0,08%). W 9 przypadkach SKO (81,8%) uchyliło zaskarżone decyzje administracyjne,
- w 2016 r. wydanych zostało 14 168 decyzji, w stosunku do których złożonych zostało 13 odwołań (0,091%). W 11 przypadkach SKO (84,6%) uchyliło zaskarżone decyzje administracyjne,
- w 2017 r. (do 30 września) wydane zostały 12 972 decyzje administracyjne, w stosunku do których złożonych zostało 7 odwołań (0,053%). W okresie do 30 września 2017 r. SKO nie wydało decyzji uchylających w stosunku do decyzji Urzędu.

W 11 przypadkach uchylone decyzje dotyczyły spraw z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, dziewięć dotyczyło spraw z zakresu ochrony środowiska, ochrony przyrody i zwierząt, sześć – gospodarki nieruchomościami, po

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 902, ze zm.

dwie dotyczyły prawa wodnego oraz decyzji objętych przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁴, a jedna dotyczyła decyzji z zakresu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym⁵.

W okresie objętym kontrolą 31 decyzji Burmistrza zostało uchylonych przez SKO, w tym 26 decyzji, na podstawie art. 138 § 2 kpa albo art. 233 § 2 Ordynacji podatkowej, zostało uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia, natomiast pięć decyzji zostało uchylonych przez SKO na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 kpa albo art. 233 § 1 pkt 2 lit. a Ordynacji podatkowej, tj. uchylono zaskarżoną decyzję w całości lub części i w tym zakresie orzeczono co do istoty sprawy, lub umorzono postępowanie.

(Dowód: akta kontroli str. 541)

Badanie w zakresie przyczyn uchylania decyzji administracyjnych wykazało⁶, że jako powody uchylenia SKO wskazywało m.in. brak prawa Gminy do występowania jako strona w postępowaniu, w którym uprzednio została wydana decyzja⁷, błędy w operatach szacunkowych⁸, nieprawidłowe określenie zakresu oddziaływania planowanej inwestycji, niewzywanie strony do uzupełnienia dokumentów, niewłaściwe określenie kręgu stron w prowadzonym postępowaniu⁹.

W przypadku sześciu decyzji¹⁰ z zakresu ustalenia opłaty planistycznej, SKO wydając decyzję uchylającą wskazywało analogiczne powody dotyczące m.in.: niejasnego kryterium wyboru działek podobnych do wycenianych, nieokreślenia warunków zawarcia transakcji w przypadku działek uznanych za podobne oraz braku opisu wpływu cech na wartość wycenianej nieruchomości. Dane te znajdowały się jednak w stanowiących część akt sprawy operatach szacunkowych, i po wyjaśnieniach udzielanych przez tworzącego operat rzeczoznawcę były uwzględniane w ponownie wydawanych decyzjach.

(Dowód: akta kontroli str. 297-307)

W przypadku czterech decyzji o warunkach zabudowy¹¹ SKO wśród powodów uchylenia i przekazania do ponownego rozpatrzenia wskazywało m.in. na konieczność wzywania wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku w przypadku jego niekompletności.

Burmistrz wyjaśnił, że w celu wyeliminowania braków w składanych wnioskach o wydanie decyzji o warunkach zabudowy w 2016 r. w Urzędzie został

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 201, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 1260, ze zm.

⁶ Badaniem objęto wszystkie decyzje SKO (31) uchylające decyzje wydane w Urzędzie w okresie objętym kontrolą. Spośród badanych decyzji osiem dotyczyło nałożenia opłaty planistycznej, po cztery dotyczyły warunków zabudowy, decyzji środowiskowych oraz przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności, po dwie – podatku od nieruchomości, udzielenia informacji publicznej z zakresu ochrony środowiska oraz usunięcia drzew oraz po jednej – podziału nieruchomości, nałożenia opłaty adiacenckiej, usunięcia odpadów, zakłócenia stosunków wodnych na działkach oraz zaprzestania odprowadzania nieczystości ciekłych do gruntu.

⁷ Cztery sprawy z zakresu decyzji o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

⁸ W sprawach zakresu ustalenia wysokości opłaty planistycznej.

⁹ W sprawach z zakresu wydania decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

¹⁰ Decyzje nr: 8/2014 z dnia 15 kwietnia 2014 r., 16/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r., 17/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r., 18/2014 z dnia 28 sierpnia 2014 r. oraz 19/2014 i 20/2014 z dnia 15 października 2014 r.

¹¹ Decyzje nr: 84/2015 z 1 października 2015 r., 8/2016 z 15 stycznia 2016 r., 67/2016 z 22 czerwca 2016 r., oraz 110/2016 z 28 października 2016 r.

wprowadzony nowy, bardziej rozbudowany druk wniosku o wydanie decyzji, którego dokładne i pełne wypełnienie pozwoli spełnić wymagania określone w art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹². W ramach przeciwdziałania uchylaniu przez SKO wydanych decyzji z powodu błędów w analizach urbanistycznych, w 2017 r. dokonano zmiany podmiotu zewnętrznego przygotowującego projekty decyzji o warunkach zabudowy wraz z analizą urbanistyczną.

(Dowód: akta kontroli str. 195, 199-203, 213, 298-307)

W 2016 r. audytor wewnętrzny¹³ Urzędu przeprowadził kontrolę wewnętrzną na temat terminowości i prawidłowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Przeprowadzona kontrola w tym zakresie nie wykazała istotnych nieprawidłowości, które miałyby wpływ na merytoryczną treść rozstrzygnięć prowadzonych postępowań. Stwierdzone przez audytora nieprawidłowości miały charakter formalno-proceduralny¹⁴, a w protokole z kontroli nie zostały sformułowane wnioski i zalecenia.

Ponadto, w 2015 r. Delegatura NIK w Warszawie przeprowadziła kontrolę nr P/15/104 w zakresie wydawania decyzji ostatecznych o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleń na budowę. W trakcie kontroli ustalono m.in., że niepodejmowano z urzędu po upływie 9 miesięcy zawieszonych postępowań w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy, co było niezgodne z art. 62 ust. 1 ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W obecnej kontroli ww. nieprawidłowość wystąpiła w jednym przypadku¹⁵.

(Dowód: akta kontroli str. 377-400)

W Urzędzie nie wprowadzone zostały przepisy wewnętrzne dotyczące obiegu dokumentów, stosowano zasady wynikające z Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych¹⁶.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że korespondencja przyjmowana jest w Biurze Obsługi Interesanta, skąd przekazywana jest do dekretacji Sekretarza lub Burmistrza. Następnie pracownik sekretariatu rozdziela korespondencję na wydziały. Naczelnicy przekazują korespondencję właściwym pracownikom. Procedury załatwiania spraw znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej¹⁷.

(Dowód: akta kontroli str. 83, 86-98)

¹²Dz. U. z 2017 r. poz. 1073.

¹³Do zadań audytora należy przeprowadzanie zadań audytowych i przeprowadzanie kontroli wewnętrznych.

¹⁴W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: nieaktualne podstawy prawne, niekompletna dokumentacja, niestosowanie zasad instrukcji kancelaryjnej w zakresie nadawania kolejnego numeru sprawy i umieszczania go na wszystkich dokumentach sprawy, niedopełnienie obowiązku poinformowania stron o niedotrzymaniu terminu i wyznaczeniu nowego terminu zakończenia postępowania, nieprowadzenie metryki spraw, niezapewnienie przysługującego stronie ustawowego terminu na wypowiedzenie się w sprawie.

¹⁵Postępowanie o nr GP.6730.78.2014.SK prowadzące do wydania decyzji nr 8/2016 z dnia 15 stycznia 2016 r.

¹⁶Dz. U. z 2011 r. nr 14 poz. 67.

¹⁷Procedury załatwiania spraw zamieszczone w BIP skierowane są do interesantów i określają: wydział odpowiedzialny za załatwienie sprawy, wymagane dokumenty, opłaty, termin załatwienia sprawy, tryb odwoławczy i podstawy prawne.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że dane dotyczące ilości wydanych w okresie objętym kontrolą decyzji administracyjnych przekazywane w toku prowadzonej kontroli musiały być kilkukrotnie korygowane przez Urząd. Korekty wynikały z błędnie wykazanej na początku kontroli liczby wydanych decyzji w zakresie spraw objętych przepisami ustawy Ordynacja podatkowa oraz ilości decyzji uchylonych przez Kolegium na podstawie art. 138 § 1 kpa. Burmistrz wyjaśnił, że w Wydziale Podatków i Opłat Urzędu nie prowadzono rejestrów wydawanych decyzji i w związku z tym w wyniku przeoczenia nie uwzględniono decyzji przygotowywanych przez jednego z pracowników.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze. W Urzędzie podejmowano działania prowadzące do zmniejszenia liczby uchyleń wydanych decyzji poprzez m.in. uszczegółowienie wniosku o wydanie decyzji o warunkach zabudowy oraz zmianę podmiotu przygotowującego projekty tych decyzji wraz z analizą urbanistyczną. Co prawda stosunek wydanych przez SKO decyzji uchylających do złożonych odwołań wzrósł w okresie pomiędzy 2014 r. a 2016 r., to jednak ilość złożonych odwołań w stosunku do ilości wszystkich decyzji wydanych w Urzędzie w tym okresie jest niewielka i wynosi 0,1%.

2. Zasoby kadrowe i przygotowanie merytoryczne pracowników przygotowujących decyzje administracyjne

Opis stanu
faktycznego

Obsada kadrowa Urzędu w podziale na komórki organizacyjne określana była w drodze zarządzeń Burmistrza¹⁸. W latach 2014-2017 obsada kadrowa kontrolowanych komórek organizacyjnych, tj. WPO, WGN, WGP oraz WI kształtowała się na stałym poziomie i w opinii Burmistrza była wystarczająca¹⁹.

(Dowód: akta kontroli str. 59-75)

Przygotowywaniem, weryfikacją i zatwierdzaniem decyzji administracyjnych w kontrolowanych komórkach organizacyjnych Urzędu zajmowało się 21 pracowników²⁰.

Zdecydowana większość pracowników, tj. 18 osób posiadało wykształcenie wyższe, z czego 15 pracowników legitymowało się dyplomem ukończenia studiów drugiego stopnia²¹. Trzech pracowników posiadało wykształcenie średnie.

¹⁸W kontrolowanym okresie obowiązywały następujące zarządzenia Burmistrza w sprawie struktury etatów w Urzędzie Gminy i Miasta Grójec: Zarządzenie Nr 158/12 z 31 grudnia 2012 r., Zarządzenie Nr 56/14 z 9 kwietnia 2014 r., Zarządzenie Nr 113/14 z 12 sierpnia 2014 r., Zarządzenie Nr 122/14 z 1 września 2014 r. (ze zmianami), Zarządzenie Nr 140/16 z 27 grudnia 2016 r.

¹⁹W etatach planowanych i etatach wykonanych: WPO – 2014 r.: 11/11; 2015 r.: 11/11; 2016 r.: 11/11; 2017 r.: 13/13; WGP – 2014 r.: 2/1,8; 2015 r.: 2/1,8; 2016 r.: 2/2; 2017 r.: 3/3; WI – 2014 r.: 5,5/5,5; 2015 r.: 5/5; 2016 r.: 5/5; 2017 r.: 7/7; WGN – od 2014 r. do 2017 r.: 4/4; WOŚ - od 2014 r. do 2016 r.: 3/3.

²⁰Wg. stanu na 30.09.2017 r.: WPO – 10 pracowników, WI – pięciu pracowników, WGN – trzech pracowników, WGP – trzech pracowników.

²¹Po siedmiu pracowników ukończyło administrację/ekonomię oraz kierunki techniczne (budownictwo, gospodarka przestrzenna, geodezja i kartografia, ochrona środowiska, architektura krajobrazu – ukończeniem powyższych kierunków legitymują się pracownicy wydający decyzję z zakresu gospodarki nieruchomościami, przestrzennej i ochrony środowiska), czterech pracowników ukończyło inne kierunki (zarządzanie i marketing, politologię, mechanikę i budowę maszyn).

Staż pracy w jednostkach samorządu terytorialnego powyżej 10 lat posiadało 13 pracowników, trzech pracowników legitymowało się stażem 6-10 lat, krócej niż 5 lat pracowało pięciu pracowników.

(Dowód: akta kontroli str. 83-84, 173-177)

Przygotowaniem decyzji, w sprawach będących w kompetencji WPO, zajmowało się 10 pracowników, z czego siedmiu przygotowywało średniorocznie 212 decyzji na osobę w sprawach wymiaru podatku i udzielenia ulg poprzedzonych przeprowadzeniem postępowania, w tym czterech średniorocznie przygotowywało 2514 decyzji na osobę w sprawie wymiaru podatku, które nie wymagały przeprowadzenia postępowania. Ponadto, po jednym pracowniku WPO prowadziło sprawy z zakresu: podatku od środków transportowych, zwrotu części podatku akcyzowego producentom rolnym, zezwoleń na sprzedaż alkoholu i licencji na wykonywanie krajowego transportu²². Dwóch pracowników zajmowało się decyzjami w dwóch różnych rodzajach spraw²³.

Pracownicy WGP w ramach swoich obowiązków realizowali zadania z zakresu: weryfikacji przygotowywanych projektów decyzji o warunkach zabudowy²⁴ (dwóch pracowników)²⁵, decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego (jeden pracownik)²⁶, decyzji z zakresu ochrony środowiska (jeden pracownik)²⁷. Sporadycznie sporządzane były projekty decyzji w zakresie przeniesienia decyzji na innego inwestora oraz naliczenia opłaty planistycznej.

Pracownicy WGN realizowali działania z zakresu: decyzji dotyczących podziału i rozgraniczenia nieruchomości i naliczenia opłaty adiacenckiej²⁸ oraz przekształcenia użytkowania wieczystego²⁹.

Pracownicy WI realizowali działania z zakresu: decyzji dotyczących dróg publicznych (jeden pracownik)³⁰, nieczystości, odpadów i zwierząt³¹, wycinki drzew, krzewów i w sprawach zakłócenia stosunków wodnych³².

(Dowód: akta kontroli str. 231-239)

W kontrolowanym okresie pracownicy UGiM odbyli ponad osiemdziesiąt szkoleń, z czego w największej liczbie uczestniczyli kierownicy oraz pracownicy wydający decyzję w zakresie ochrony środowiska i zagospodarowania przestrzennego.

Pięciu pracowników, w okresie objętym kontrolą, nie uczestniczyło w żadnym szkoleniu³³.

Burmistrz wyjaśnił, że dwóch pracowników posiada krótki staż w związku z czym nie byli jeszcze kierowani na szkolenia, jeden pracownik przeszedł na emeryturę i jest

²² Odpowiednio średnioroczne obciążenie na osobę: 22, 486, 98, dziewięć - decyzji.

²³ Jeden pracownik przygotowywał decyzję w sprawach podatkowych, jak i w sprawie zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego producentom rolnym, oraz jeden pracownik przygotowywał decyzję w zakresie zezwoleń na sprzedaż alkoholu i decyzje w zakresie licencji na wykonywanie transportu krajowego.

²⁴ Projekty decyzji przygotowywane były przez podmiot zewnętrzny (urbanistę).

²⁵ Średniorocznie na osobę 127 decyzji.

²⁶ Średniorocznie 21 decyzji.

²⁷ Średniorocznie 13 decyzji.

²⁸ Średniorocznie 58 decyzji.

²⁹ Średniorocznie dwie decyzje.

³⁰ Średniorocznie 294 decyzje.

³¹ Sprawami dotyczącymi nieczystości, odpadów i zwierząt zajmował się jeden pracownik, który średniorocznie przygotowywał osiem projektów decyzji.

³² Sprawami dotyczącymi wycinki drzew i krzewów oraz zakłócenia stosunków wodnych zajmował się jeden pracownik przygotowujący średniorocznie 223 decyzje.

³³ Czterech pracowników WPO, jeden pracownik WGP.

zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy w formie umowy o pracę na zastępstwo, natomiast dwóch pracowników nie korzystało ze szkoleń komercyjnych, jednakże korzystali ze szkoleń wewnętrznych. Ponadto wyjaśniono, że naczelnik i zastępca naczelnika WPO uczestniczą w wielu szkoleniach istotnych dla pracy Wydziału, po czym zdobyte materiały i wiedzę przekazują zainteresowanym merytorycznie pracownikom.

(Dowód: akta kontroli str. 178, 197)

Obsługę prawną UGiM w kontrolowanym okresie zapewniał podmiot zewnętrzny, z którym corocznie zawierano umowy zlecenia³⁴. W zakresie obowiązków zleceniobiorcy wskazano m.in. sporządzanie projektów decyzji³⁵. Dodatkowo, wskazano m.in.: udzielanie bieżących porad w zakresie funkcjonowania Urzędu, sporządzanie projektów oraz opiniowanie umów i aktów prawnych, wykonywanie zastępstwa procesowego. Przegląd dokumentacji badanych spraw wykazał udział prawnika w procesie przygotowywania decyzji (podpisy prawnika na dokumentach) w trzech przypadkach³⁶.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że obsługa prawna Urzędu wyjaśnia na bieżąco kwestie prawne pojawiające się w toku prowadzonego postępowania oraz opiniuje pod tym względem decyzje wydawane w szczególnie skomplikowanych lub nowych rodzajowo sprawach.

Burmistrz wyjaśnił, że zapisy umów o obsługę prawną w zakresie sporządzania projektów decyzji były wprowadzone na wypadek zmian stanu prawnego skutkujących pojawieniem się nowych kompetencji organu, związanych z wydawaniem decyzji.

(Dowód: akta kontroli str. 76, 83)

W badaniu ankietowym³⁷ trzech pracowników wskazało na nadmierne obciążenie obowiązkami służbowymi, w tym jeden wskazał, że musi niekiedy z powodu realizacji obowiązków zostać po godzinach w pracy³⁸. Wszyscy ankietowani odpowiedzieli, że pracodawca zapewnia możliwość uczestniczenia w szkoleniach, z czego 17 szkoliło się w ciągu ostatnich 3 lat. Łącznie pracownicy uczestniczyli w 83 szkoleniach. 86% szkoleń zostało przez ankietowanych pracowników uznane za bardzo przydatne i przydatne. Tylko w jednym przypadku pracownik z powodu braku zgody pracodawcy nie został skierowany na wnioskowane szkolenie. Obsługa prawna UGiM została oceniona jako wystarczająca, tak w przypadku prowadzonych postępowań, jak i przygotowywania decyzji, tylko dwóch pracowników³⁹ wskazało na potrzebę przygotowywania opinii prawnej na piśmie w szczególnie skomplikowanych sprawach.

(Dowód: akta kontroli str. 240-287)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zbadanym obszarze. W komórkach organizacyjnych Urzędu, do których zadań należało

³⁴ Umowa zlecenia nr 15/2014, nr 1/2015, nr 300/2015 i nr 4/2016/2017.

³⁵ W sprawach przedstawianych przez pracowników Urzędu.

³⁶ Sprawy nr: GN.3134.6.2016.MSM projekt decyzji z dn.25 stycznia 2016 r., GN.6831.7.2014.MSM projekt decyzji z dn. 28 stycznia 2014 r., OŚ.6140.13.2016.PJ projekt decyzji z dn. 30 sierpnia 2016 r.

³⁷ W ramach kontroli NIK przeprowadziła wśród pracowników wybranych komórek organizacyjnych Urzędu badanie ankietowe dotyczące obciążenia obowiązkami służbowymi, uczestnictwa w szkoleniach oraz dostępu pracowników do pomocy prawnej. Do badania ankietowego przystąpiło 20 pracowników.

³⁸ Na niniejsze pytanie (pytanie nr 1) odpowiedziało 19 pracowników.

³⁹ Z siedmiu, którzy odpowiedzieli na niniejsze pytanie.

wydawanie decyzji administracyjnych, zatrudnieni byli pracownicy o odpowiednich kwalifikacjach. W urzędzie umożliwiono pracownikom podnoszenie kwalifikacji poprzez udzielanie zgody na udział w szkoleniach związanych tematycznie z wykonywanymi zadaniami. Pracownicy byli równomiernie obciążeni pracą, o czym świadczą wyniki przeprowadzonej wśród pracowników ankiety. Zaplanowana obsada kadrowa była w pełni wykonana. W Urzędzie zapewniona została obsługa prawna przy procesie wydawania decyzji.

3. Wykonywanie przez Gminę decyzji SKO

Opis stanu faktycznego

Kontrola 26 spraw⁴⁰ wykazała, że decyzje uchylające wydane przez SKO i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia (z wyjątkiem jednej sprawy, której opis przedstawiony został w części dotyczącej stwierdzonych nieprawidłowości) zostały wykonane przez Burmistrza poprzez wydanie nowej decyzji administracyjnej, uwzględniającej zalecenia określone w decyzji SKO.

(Dowód: akta kontroli str. 297-307)

Kontrola wykazała, że jedenaście postępowań prowadzonych w UGiM w wyniku uchylecia wydanej decyzji administracyjnej przez SKO zakończyło się ponownym wydaniem decyzji administracyjnej w terminie określonym w art. 35 kpa. W pozostałych przypadkach wystąpiły przesunięcia terminów załatwienia sprawy, ale były one uzasadnione:

- trzy decyzje⁴¹ po ponownym rozpatrzeniu sprawy wydane zostały w terminie od 214 dni do 637 dni po otrzymaniu akt sprawy z SKO. Jak wyjaśnił Burmistrz na przedłużenie spraw mogły mieć wpływ m.in. konieczność uzupełnienia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz konieczność uzyskania opinii i uzgodnień od innych organów (inspektor sanitarny, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska);
- cztery decyzje administracyjne⁴² po ponownym rozpatrzeniu sprawy zostały wydane po upływie 90 oraz 402 dni od dnia otrzymania akt przez Urząd. Opóźnienia te były jednak zawinione przez przygotowującego projekt decyzji urbanistę. W związku z tymi opóźnieniami w Urzędzie podjęto decyzję o zmianie urbanisty przygotowującego projekty decyzji o warunkach zabudowy;
- w dwóch decyzjach⁴³ opóźnienia wynikały, zgodnie z wyjaśnieniami Burmistrza, z długich negocjacji prowadzonych między użytkownikami zbiornika bezodpływowego na nieruchomości oraz z przesuwania terminu przesłuchania świadka;
- jedna decyzja⁴⁴ po ponownym rozpatrzeniu sprawy została wydana po 166 dniach, od dnia otrzymania z SKO akt sprawy. Jak wyjaśnił Burmistrz opóźnienie związane z wezwaniem strony do uzupełnienia złożonego wniosku było uzgodnione ze stroną, która nie byłaby w stanie uzyskać dokumentów wymaganych w wezwaniu wysłanym we wcześniejszym terminie;

⁴⁰Badanie zostało przeprowadzone na próbie 26 decyzji SKO, stanowiącej 100% decyzji SKO w badanym okresie, które uchylały decyzje wydane w Urzędzie i przekazywały je do ponownego rozpatrzenia.

⁴¹Sprawy numer GP.6220.13.3011.KMI (dwie decyzje) oraz OŚ.6220.13.2011.PJ dotyczące wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

⁴²Sprawy numer: GP.6730.41.2016.AJA, GP.6730.80.2015.SK, GP.6730.84.2015.SK oraz GP.6730.78.2014.SK dotyczące wydania decyzji o warunkach zabudowy.

⁴³Sprawy numer OŚ.7021.4.22.2014.PJ oraz OŚ.6236.1.2015.PJ w zakresie odprowadzania nieczystości na teren sąsiedni oraz usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do magazynowania.

⁴⁴Sprawa numer GP.6730.80.2016.ID w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy.

- jedna decyzja⁴⁵ administracyjna po ponownym rozpatrzeniu sprawy została wydana po 119 dniach od otrzymania z SKO akt sprawy. Zgodnie z wyjaśnieniami Burmistrza, opóźnienie wynikało z prowadzonych ze stroną negocjacji, mających na celu uniknięcie ewentualnego odwołania.

Kontrola wykazała, że strony postępowania były informowane o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy, jednak w jednym przypadku⁴⁶ decyzja administracyjna została wydana po 7 dniach od ustalonego terminu⁴⁷ co zostało opisane szczegółowo w opisie stwierdzonych nieprawidłowości.

W jednym przypadku⁴⁸ Urząd wystąpił z wezwaniem do Wnioskodawcy o usunięcie braków we wniosku w sprawie wydania decyzji zatwierdzającej podział nieruchomości. Wobec niezyskania odpowiedzi i nieusunięcia braków we wniosku, na podstawie art. 64 § 2 kpa pozostawiono wniosek bez rozpatrzenia.

W okresie objętym kontrolą żaden z pracowników Urzędu nie został pociągnięty do odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązków w związku z art. 38 kpa.

(Dowód: akta kontroli str. 205-216, 298-307)

W działalności kontrolowanej jednostki, w badanym obszarze stwierdzone zostały następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

1. W sprawie nr OŚ.6140.8.2016.PJ nie zastosowano się do zaleceń SKO wskazanych w decyzji o uchyleniu i przekazaniu do ponownego rozpatrzenia. Dodatkowo, naruszony został przepis art. 15 ust. 2 udip poprzez uzależnienie udostępnienia informacji publicznej od uprzedniego uiszczenia opłaty:

W ww. sprawie, w odpowiedzi na wniosek z 8 kwietnia 2016 r., w dniu 5 maja 2016 r., z powodu objęcia tajemnicą przedsiębiorstwa żądanych przez wnioskodawcę informacji, wydana została decyzja odmowna. SKO w dniu 15 czerwca 2016 r.⁴⁹ uchyliło zaskarżoną decyzję przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia. Kolegium wskazało m.in., że przy ponownym rozpatrzeniu sprawy Urząd winien ponownie rozpoznać wniosek Skarżącej w zakresie objętym uchyloną decyzją ze szczególnym uwzględnieniem, że ograniczenie prawa dostępu do informacji publicznej ze względu na tajemnicę przedsiębiorcy stanowi wyjątek od zasady jawności i dlatego organ dokonujący oceny w tym zakresie nie może polegać wyłącznie na zastrzeżeniu przedsiębiorcy, lecz winien dokonać dokładnej i samodzielnej oceny tego zastrzeżenia w kontekście tajemnicy przedsiębiorcy. 19 lipca 2016 r. Burmistrz ponownie wydał decyzję odmowną z uwagi na objęcie żądanych informacji tajemnicą przedsiębiorstwa.

Wobec ponownego odwołania strony, SKO w Radomiu wydało decyzję uchylającą i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia⁵⁰. W decyzji stwierdzono m.in.,

⁴⁵ Sprawa numer GP.6725.7.1.2013.ID w sprawie naliczenia opłaty planistycznej.

⁴⁶ Postępowanie w sprawie numer OŚ.6331.11.2013.MM dotyczące zakłócenia stosunków wodnych na działkach sąsiednich.

⁴⁷ Decyzja została wydana 8 czerwca 2015 r., przy terminie załatwienia sprawy ustalonym na 31 maja.

⁴⁸ Sprawa numer GN.6831.7.2014.MSM dotycząca podziału nieruchomości. SKO w decyzji z dn. 26.03.2015 r. wskazało, że organ pierwszej instancji powinien ocenić, czy przedłożony wniosek zawiera wszystkie dokumenty wymienione w art. 97 ust. 1a ustawy o gospodarce nieruchomościami.

⁴⁹ Numer decyzji SKO.DI.13.1146.2016.

⁵⁰ Numer decyzji SKO.DI.19.1913.2016.

że zalecenia Kolegium, co do ponownego rozpatrzenia sprawy, nie zostały przez organ pierwszej instancji wykonane.

Do wnioskodawcy, na podstawie art. 15 ust. 2 u.d.p., w dniu 11 października 2016 r. wystosowane zostało pismo przez Zastępcę Burmistrza z żądaniem wniesienia opłaty⁵¹ za przygotowanie informacji.

Wobec wezwania do usunięcia naruszenia prawa skierowanego przez Wnioskodawcę, stanowisko Urzędu zostało podtrzymane, ze wskazaniem, że przekazanie informacji publicznej wymaga nałożenia opłaty w wysokości określonej we wskazanym powyżej piśmie lub zmiany wniosku w zakresie sposobu i formy udostępnienia informacji.

Wnioskodawca, po otrzymaniu powyższego powiadomienia nie zmodyfikował ani nie wycofał wniosku.

Odnosząc się do niewykonania zaleceń Kolegium, Burmistrz wyjaśnił, że wydając po raz drugi decyzję odmowną zastosował się do zaleceń SKO w ten sposób, że poddał analizie zalecenia SKO i stan prawny w sprawie oraz ustalił listę możliwych do wykonania czynności kierujących sprawę zgodnie z interesem lokalnej społeczności. Ponadto, wyjaśnił, że wobec wniosku przedsiębiorcy co do zachowania cen jednostkowych umowy i toczącej się sprawy sądowej tego przedsiębiorcy z wnioskodawcą ustalił, że wola przedsiębiorcy jest istotnym elementem, a przekazanie danych można uznać za czyn nieuczciwej konkurencji, co w przyszłości może rodzić odpowiedzialność odszkodowawczą po stronie Gminy.

(Dowód: akta kontroli str. 190-198, 425-487)

2. W sprawie numer OŚ.6140.13.2016.PJ, dotyczącej udostępnienia informacji publicznej, naruszony został wskazany powyżej przepis art. 15 ust. 2 u.d.p. poprzez uzależnienie udostępnienia informacji publicznej od uprzedniego wniesienia opłaty.

W ww. sprawie w odpowiedzi na wniosek z 28 lipca 2016 r., w dniu 30 sierpnia 2016 r. wydana została decyzja Burmistrza częściowo odmawiająca udostępnienia informacji publicznej, z uwagi na brak szczególnego interesu publicznego.

Wobec odwołania strony, SKO w dniu 11 października 2016 r. uchyliło zaskarżoną decyzję przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia⁵². SKO wskazało m.in., że przy ponownym rozpatrzeniu sprawy Urząd powinien dokonać ponownej analizy wniosku, pod względem zakwalifikowania jej do informacji publicznej prostej lub przetworzonej.

Wobec powyższego, na podstawie art. 15 ust. 2 u.d.p., w dniu 24 października 2016 r. do Wnioskodawcy wystosowano pismo Zastępcy Burmistrza, informujące o konieczności wniesienia opłaty⁵³ tytułem zwrotu kosztów poniesionych na przygotowanie żądanej informacji publicznej, wskazując na istotną pracochłonność zadania. W piśmie wskazano na możliwość dokonania zmian we wniosku w zakresie sposobu lub formy udostępnienia informacji, możliwości wycofania wniosku lub jego podtrzymania.

Pomimo, że Wnioskodawca, nie zgadzając się z wysokością opłaty wnioskował o jej zniesienie, pismem Zastępcy Burmistrza z dn. 24 listopada 2016 r.

⁵¹ W wysokości 127,05 zł.

⁵² Numer decyzji SKO.ID.22.2176.2016.

⁵³ W kwocie 2 057,04 zł.

stanowisko Urzędu zostało podtrzymane ze wskazaniem na brak możliwości udostępnienia dokumentów bez dokonania wpłaty.

Wnioskodawca, po otrzymaniu powyższego powiadomienia nie zmodyfikował wniosku, nie wycofał go oraz nie uiścił opłaty.

Odnosząc się do powyższych nieprawidłowości Burmistrz wskazał, że zgodnie z treścią wniosków wszystkie informacje zostaną przekazane po wniesieniu opłaty pokrywającej część kosztów związanych z ich anonimizacją. Zdaniem Burmistrza strony nie zgodziły się z żądaniem Gminy, nie zmieniły wniosku i milcząco zrezygnowały z pozyskania informacji, wobec czego sprawy zakończyły się.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że pomimo dopuszczenia w art. 15 ust.1 udip pobrania od wnioskodawcy opłaty za udostępnienie informacji publicznej, przepisy art. 15 ust. 2 nie uzależniają udostępnienia informacji publicznej od wniesienia opłaty⁵⁴. Powyższe stanowisko zostało potwierdzone m.in. przez orzecznictwo sądowe⁵⁵.

(Dowód: akta kontroli str. 190-198, 488-531)

3. W przypadku sprawy numer OŚ.6331.11.2013.MM, dotyczącej zakłócenia stosunków wodnych, po ponownym rozpatrzeniu decyzja wydana została 8 czerwca 2015 r., podczas gdy planowany termin (zgodnie z powiadomieniem strony) ustalony został na 31 maja 2015 r.⁵⁶. O przedłużeniu terminu załatwienia sprawy strona nie została powiadomiona. Stanowiło to naruszenie art. 36 § 1 kpa, zgodnie z którym o każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony podając przyczyny zwłoki wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

Burmistrz wyjaśnił, że opóźnienie w stosunku do planowanego terminu wynikało m.in. z analizy materiału dowodowego oraz wykonywania przez pracownika innych obowiązków służbowych.

(Dowód: akta kontroli str. 211)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność w badanym obszarze. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły naruszenia przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, a dodatkowo w jednym przypadku niewykonania zaleceń Kolegium. Ponadto, w jednym przypadku naruszony został przepis art. 36 § 1 kpa poprzez niepoinformowanie strony o przedłużeniu o 7 dni terminu załatwienia sprawy.

4. Skutki niewykonywania lub nierzetelnego wykonywania przez gminę decyzji SKO oraz wybranych wyroków sądów administracyjnych

Opis stanu faktycznego

W czterech przypadkach spośród badanej próby 26 spraw decyzje administracyjne wydane w wyniku przekazania przez SKO spraw do ponownego rozpatrzenia zostały ponownie uchylone przez Kolegium⁵⁷. Jako powody uchylenia tych decyzji

⁵⁴ Patrz: Szuster S.; Komentarz do ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.; System informacji prawnej LEX

⁵⁵ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dn. 5 marca 2013 r. sygn. akt I OSK 2781/12, Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 3 października 2017 r. sygn. akt IV SAB/GI 201/17.

⁵⁶ Termin załatwienia sprawy 31 maja 2015 r. przypadał w niedzielę i w związku z tym na podstawie art. 57 § 4 kpa termin uległ przesunięciu na dzień następny, tj. 1 czerwca 2015 r.

⁵⁷ Decyzje: z dnia 14 lipca 2014 r. w sprawie numer OŚ.6331.11.20913.MM w sprawie zakłócenia stosunków wodnych, decyzje z dnia 12 marca 2015 r. oraz z dnia 10 sierpnia 2016 r. w sprawie

SKO wskazało m.in. niewłaściwe ustalenie kręgu stron, konieczność rozszerzenia zakresu oddziaływania inwestycji, doprecyzowanie raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz wydanie decyzji odmownej bez uzasadnienia merytorycznego⁵⁸. Z badania przeprowadzonego na wybranej próbie wynika, że zalecenia SKO w trzech przypadkach zostały zastosowane przy ponownym wydawaniu decyzji, a Kolegium podnosiło inne powody uchylenia⁵⁹.

W 11 przypadkach z badanej próby, strona od decyzji SKO podtrzymującej decyzję Burmistrza wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego⁶⁰. W dziewięciu przypadkach sąd wydając wyrok utrzymał decyzję Burmistrza w mocy. Według stanu na dzień zakończenia czynności kontrolnych, tj. 27 listopada 2017 r. w dwóch sprawach wyroki WSA nie zostały wydane.

(Dowód: akta kontroli str. 308-376)

Ponadto, kontrola ustaliła, że w dniu 14 kwietnia 2016 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wydał wyrok⁶¹ w sprawie o bezczynność Burmistrza w zakresie dostępu do informacji publicznej. Sąd orzekł, że Burmistrz dopuścił się bezczynności, która nie miała jednak charakteru rażącego naruszenia prawa. Burmistrz został zobowiązany do rozpoznania wniosku o udostępnienie informacji publicznej oraz do zwrotu skarżącemu kosztów postępowania sądowego w wysokości 100 zł. Gmina wykonała wyrok sądu i udostępniła żadaną informację.

(Dowód: akta kontroli str. 217-218, 401-421)

W okresie objętym kontrolą na Gminę nie zostały nałożone grzywny, ani nie została ona zobowiązana do zapłacenia odszkodowania.

(Dowód: akta kontroli str. 84, 288-296)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w badanym zakresie stwierdzona została nieprawidłowość, polegająca na niezastosowaniu się do zalecenia SKO, która opisana została w obszarze nr 3 niniejszego wystąpienia.

Ocena cząstkowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Burmistrz, poza jednym wyjątkiem, prowadził należyte działania w badanym obszarze. Wydawane przez Burmistrza, po ponownym rozpatrzeniu sprawy, decyzje administracyjne tylko w czterech przypadkach zostały ponownie uchylone przez SKO, które jednak w trzech przypadkach wskazało inne powody uchylenia niż w przypadku pierwotnych decyzji. Skargi na decyzje SKO podtrzymujące decyzje organu w każdym przypadku były oddalane przez Wojewódzkie Sądy Administracyjne.

W jednym przypadku w Urzędzie nie zastosowano się do zalecenia SKO w sprawie z zakresu udostępnienia informacji publicznej, która opisana została w obszarze nr 3.

W okresie objętym kontrolą w działalności Burmistrza w jednej sprawie została stwierdzona przez WSA bezczynność, jednakże nie została z tego tytułu nałożona grzywna.

numer OŚ.6220.13.2011.PJ w sprawie warunków oddziaływania na środowisko, decyzja z dnia 5 maja 2016 r. w sprawie numer OŚ.6140.8.2016.PJ w sprawie udostępnienia informacji publicznej.

⁵⁸Jako powód wydania decyzji odmownej w sprawie warunków oddziaływania na środowisko wskazane zostały sprzeciwy społeczeństwa.

⁵⁹Czwarta sprawa nr OŚ.6140.8.2016.PJ została ujęta w opisie nieprawidłowości w obszarze nr 3.

⁶⁰W tym w ośmiu przypadkach z zakresu nałożenia opłaty planistycznej, w dwóch w ramach decyzji środowiskowych oraz w jednym przypadku w sprawie dotyczącej decyzji o warunkach zabudowy.

⁶¹Wyrok nr VIII SAB/Wa 5/16.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK⁶² kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania NIK o
sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia grudnia 2017 r.

Kontrolerzy:
Sebastian Krawczyk
specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Łukasz Piotrowski
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
Podpis

⁶²Dz. U. z 2017 r. poz. 524.